

Autobus

TOVARNA AVTOMOBILOV IN MOTORJEV MARIBOR·JUGOSLAVIJA

A-3500 S
A-3500 T

TAM

A 3500

XI-1, vol. X

0001002

dt 3955

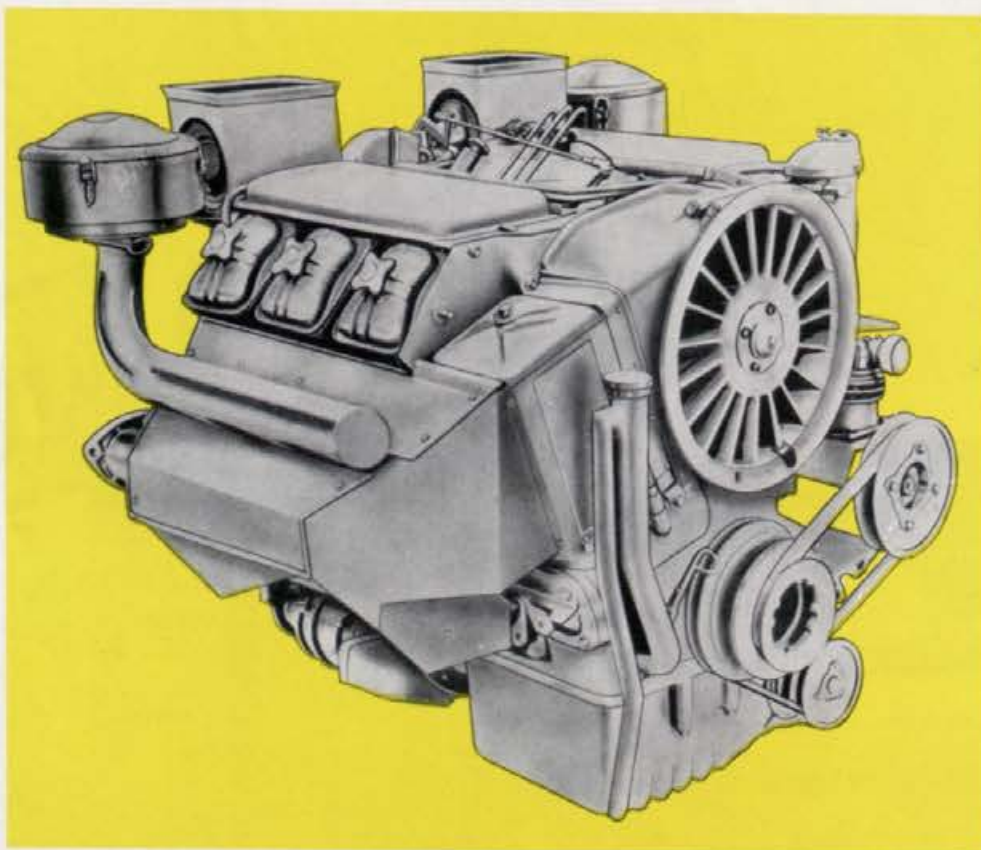

Autobusi postaju sve popularnije motorima od 4 i 6 cilindra. Te prevozno sredstvo u našem saobraćaju. U poredjenju sa železnicom vožnja sa autobusima je mnogo udobnija i brža. Zbog toga zauzima proizvodnja autobusa važno mesto u proizvodnom programu Tovarne avtomobilov in motorjev Maribor. Ova renomirana tvornica proizvodi u poslednje vreme širom zemlje poznate autobuse sa ugradjenim vazdušno hladjenim Diesel motorima od 4 i 6 cilindra. Te autobuse sa tvorničkom oznakom »A 3000«, i »A 3500« proizvodi tvornica u standardnoj i turističkoj izradi. Karoserije za te poznate tipove autobusa proizvodi Tovarna avtomobilov in motorjev Maribor u svom specijalnom pogonu u Maribor-Košakima, kao i kooperanti: Avtomontaža Ljubljana, Autokaroserija Novi Sad i TVŽ »Boris Kidrič« iz Maribora.

VZPENJACA

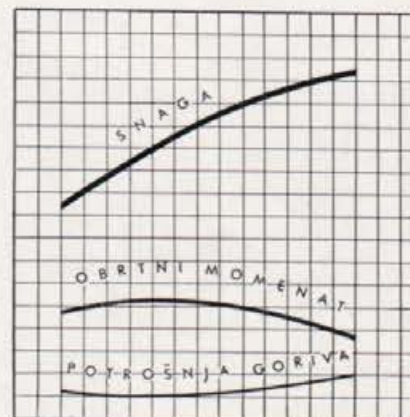
1 km. Pekre

MOTOR

Vazdušno hladjeni Diesel motor F 6 L 614 od 125 KS, pokazuje vanrednu elastičnost u radu, te je sa svojim visokim obrtnim momentom od 46 kpm kod 1200 vrt./min. vrlo pogodan za terenske i brdske vožnje. Zbog svoje izdržljivosti te neosetljivosti na vrućinu i mrzaz i zbog svojeg ekonomičnog načina rada, ovaj Diesel motor može se nazvati idealnim

pogonskim agregatom za sve kamione i specijalna vozila. Hladjenje Diesel motora vrši se putem vazduha, kojeg usisava specijalna turbina te potiskuje između rebra cilindara. Na taj način toplota motora prenosi se direktno na mlaz prolazećeg vazduha. Sve neugodnosti smetnji, koje potiču od osetljivog hladnjaka i vodnog sistema, time otpadaju. Kod vazduš-

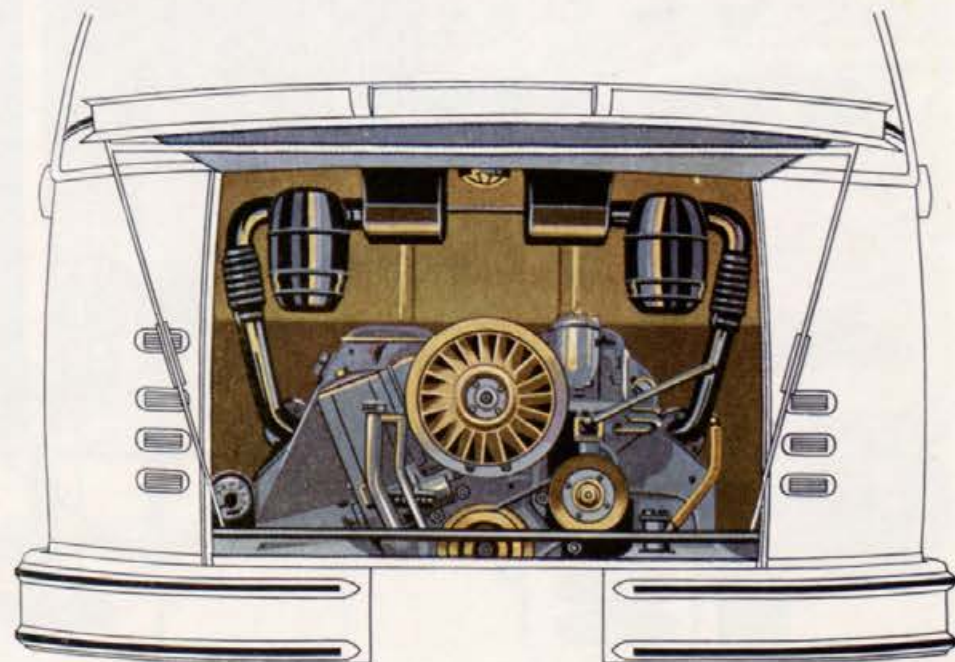
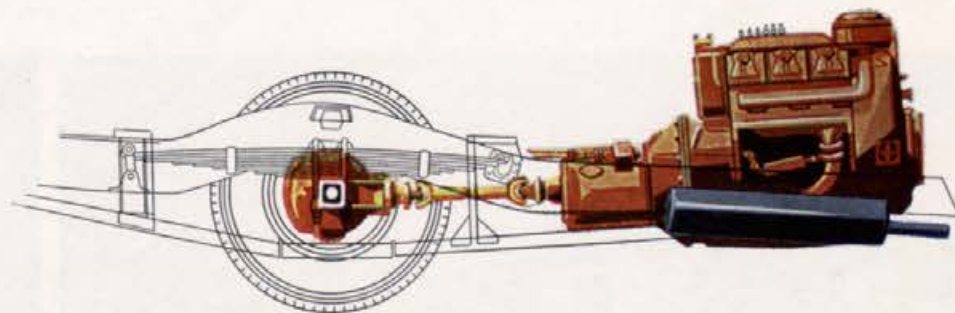
jenim Diesel motorom, a one povečavaju time još njegovu ekonomičnost. Za razliku od motora F 4 L 514 ima motor F 6 L 614 V oblik.

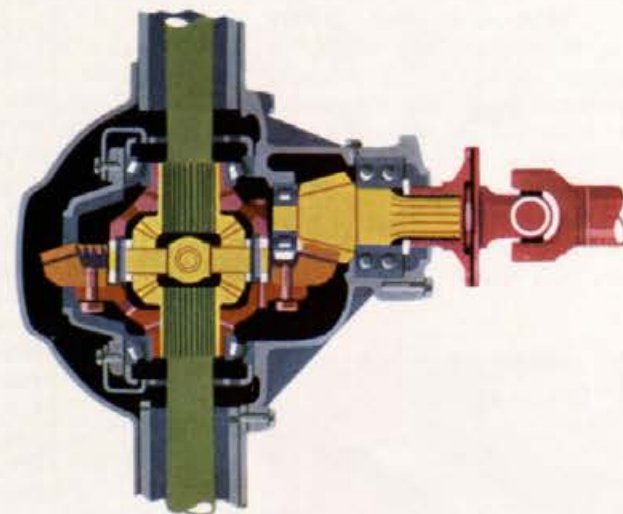
Prednosti vazdušno hladjenog motora. Evo neke od njih: Zagrevanje garaže nije potrebno, zimi nema opasnosti od smrzavanja vode i pucanja blokova i glava cilindra motora, otpada ispuštanje vode po završenom radu i ponovo nalivanje vruće vode, sredstva protiv smrzavanja vode nisu potrebna, samim tim otpadaju i troškovi za njihovu nabavku kao i potreba nadzora, nema izlučivanja kamenca zato nema ni začepjenja cevovoda i hladnjaka, briga o dobrom zatvaranju hladnjaka, pumpe za vodu i cevovoda otpada.

Šasija:

Šasija autobusa »A 3500« sastoji se iz dva uzdužna nosača »u« profila i povezana prečkama, presovanih iz čeličnog lima i spojenih zakivcima. Okvir šasije gradjen je masivno, ali je ipak toliko elastičan, da može izdržati najteže uslove vožnje. Okvir spojen zakivcima ima izvjesne prednosti od okvira zavarene konstrukcije. Ako koji spoj popusti ili ako treba izmijeniti neki deo može to izvršiti korisnik vozila sam, pošto se zakovani spoj može zameniti vijačnim, dok je to kod varenih spojeva teže.

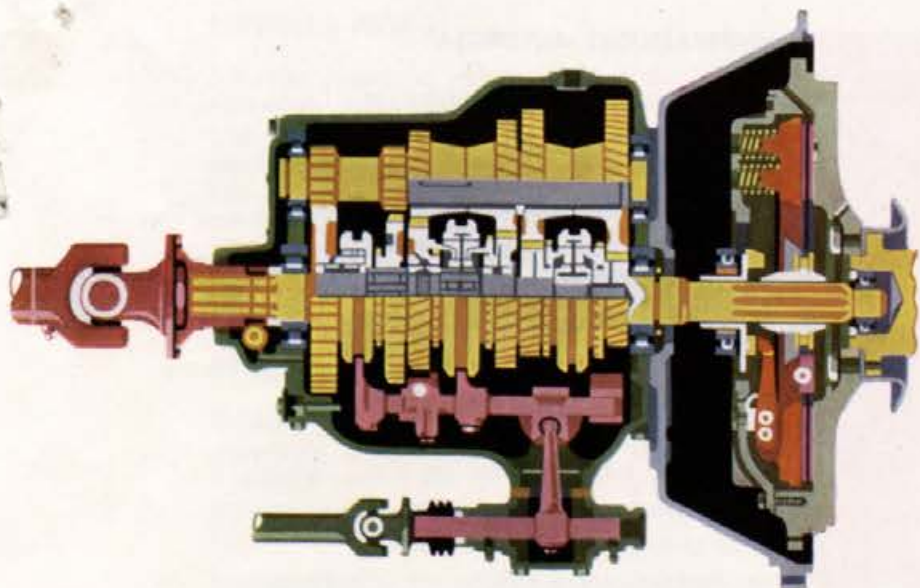
nog hladjenog motora istotako otpadaju sve brige i poteškoće koje se pojavljaju kod vodnog sistema — zimi smrzavanje vode, leti njeno isparivanje. Jednostavno održavanje, sigurnost u radu i niski troškovi opravki naročite su prednosti vozila sa vazdušno hlad-

DIFERENCIJAL

U diferencijal autobusa A 3500 S
i A 3500 T stavlja se 4 l ulja SAE
90 dok iznosi prenos u diferen-
cijalu = 4,78 (9:43 zubova).

MENJAČ

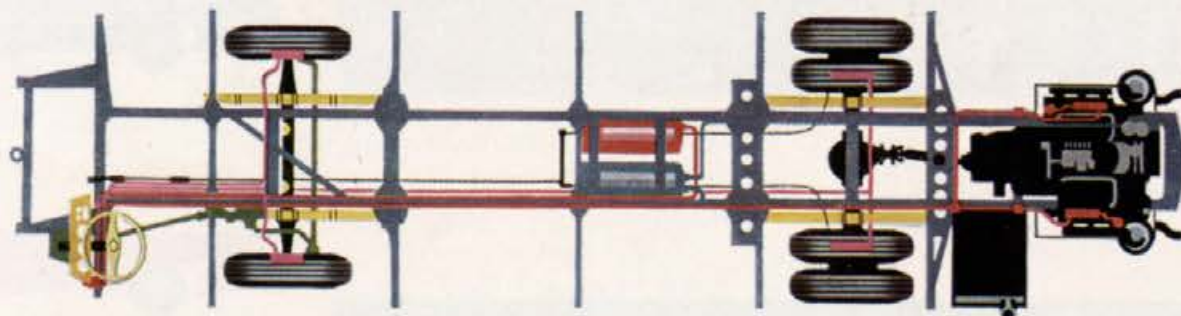
Autobus A 3500 S i autobus A 3500 T ima ugradjen 5 stepenski sinhroniziran menjač tipa S 5—35. Prenosno razmerje u prvoj brzini iznosi 6,75, u drugoj brzini 3,95, u trećoj 2,41, u četvrtoj 1,51 i u petoj 1, dok u povratnom hodu (R) 6,06. U menjač stavlja se 4,5 l ulja SAE 90.

KOČNICE

Su kombinirane, vazdušno-hidrauličke. Nožna kočnica djeluje na prednje i zadnje točkove, dok ručna preko boudena samo na zadnje točkove. U slučaju da na vazdušnoj kočnici nastaje neki kvar, hidraulička ostaje u punom dej-

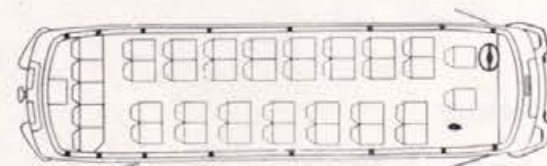
stvu. Vazdušna kočnica je zapravo samo pomoćna kočnica i djeluje kao dodatak hidrauličkoj kočnici. Površina obloga za kočenje iznosi na prednjim točkovima 1360 cm², dok na zadnjim točkovima 1840 cm².

UNUTRAŠNJOST AUTOBUSA

Unutrašnjost autobusa veoma je udobna, naročito kod autobusa A 3500 T gde su nameštena pulman sedišta. Tovarna avtomobilov in motorjev Maribor ugradjuje u autobuse A 3500 S i A 3500 T od 35 do 40 sedišta, a po želji kupaca tvornica ugradjuje i priklopne sedalice. U autobus A 3500 T ugradjen je radijski prijemnik sa mikrofonom, kutija sa sanitetskim materijalom za hitnu pomoć, zavesa za zaštitu od sunca i pepeljare na stražnoj strani sedišta.

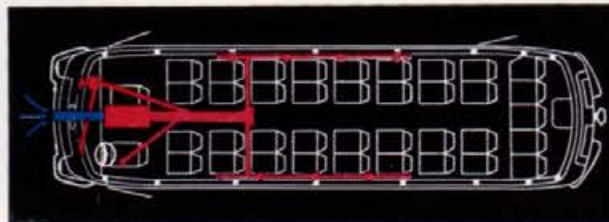
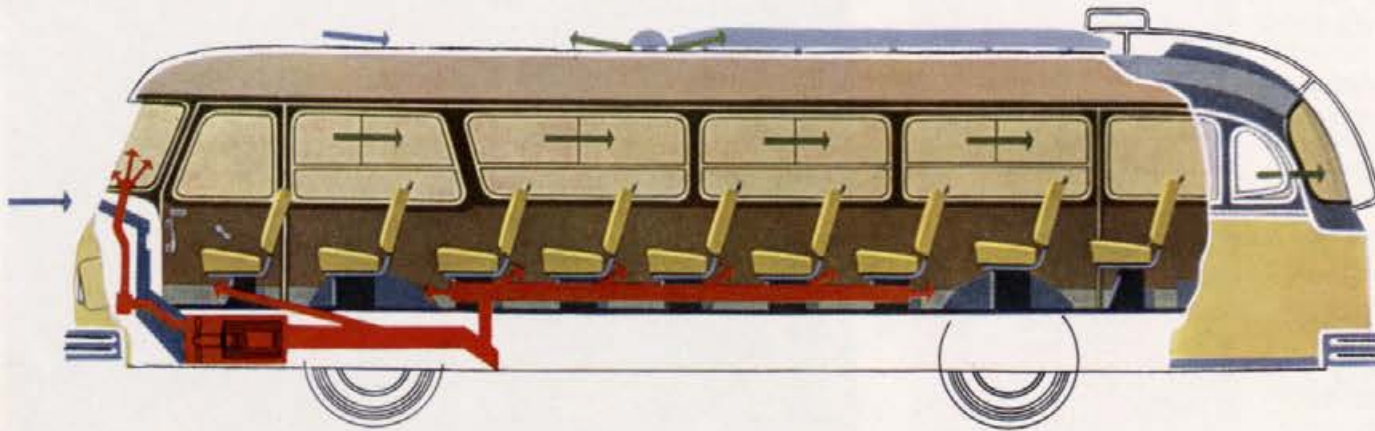
ŠOFERSKO MESTO

Šofersko mesto je veoma udobno. Sa leve strane autobuša nalaze se posebna vrata za ulaz šofera u unutrašnjost autobusa. Šofersko mesto je pomično u napred i nazad, kao i na levo i desno. Panoramsko staklo omogućuje šoferu velik razgled. Na prednjoj strani iznad prozora namešteni su: ogledalo za gledanje unazad, sat i štitnik za šofera, odnosno suncobran.

UPRAVLJAČ

Tovarna avtomobilov in motorjev Maribor ugradjuje u velike autobuse A 3500 S i A 3500 T upravljače ZF Gemmer — GD 58. Promer upravljača iznosi 500 mm.

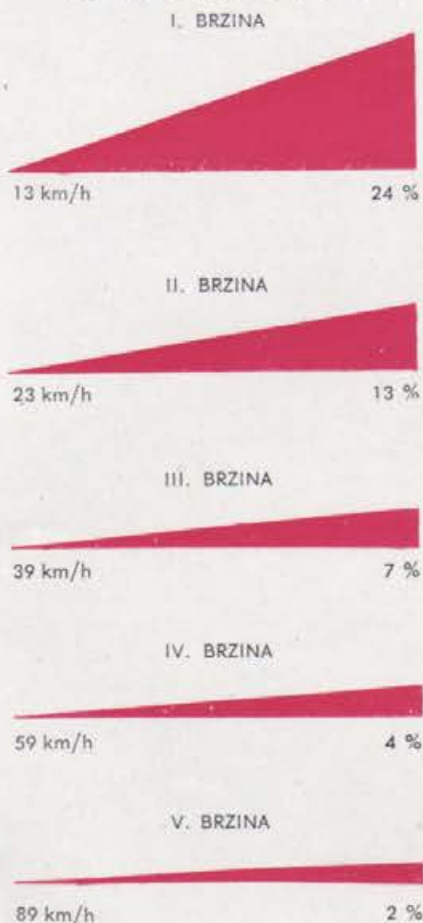

KLIMATSKI UREDJAJI

Provetranje autobusa vrši se pomoću pomičnih prozora, otvora za provetravanje na stropu i stražnjem delu vozila, a delimično preko »Jugo Webasto« uredjaja. Na desnoj strani vozila nalaze se glavna ulazna i izlazna vrata. Prozori sa leve i desne strane opremljeni su zavesama. Na desnoj strani autobusa iza prednjih vrata ugrađen je uredjaj za grejanje »Jugo Webasto«.

SAVLAĐIVANJE USPONA

TEHNIČKI PODACI AUTOBUSA A - 3500 S I A - 3500 T

Tip motora:	4 taktni vazdušno hlađeni Diesel motor sa vrtložnom komorom
Oznaka motora	F 6 L 614
Broj cilindara (V oblik)	6
Promer	110 mm
Hod klipa	140 mm
Zapremina	7983 cm ³
Maksimalna snaga	125 KS, kod 2300 o/min.
Maksimalni obrtni momenat	46 mkp kod 1200 o/min.
Postupak sagorevanja	vrtložna komora
Hladjenje	vazdušno
Hladjenje ulja	ugradjen je hladnjak ulja
Prenos u diferencijalu	4,78 (9:43 zuba)

Menjač 5 stepenski
prenosi:

I =	6,75
II =	3,95
III =	2,41
IV =	1,51
V =	1
R =	6,06

OPŠTI PODACI O KAROSERIJI AUTOBUSA A - 3500 S I A - 3500 T

Ukupna dužina vozila	9735 mm
Ukupna širina vozila	2460 mm
Maksimalna visina:	
— neopterećenog autobusa	3050 mm
— opterećenog autobusa	2900 mm
Broj sedišta	37 + 2
Veličina površine za stajanje	2,4 m ²
Koristna nosivost (najveća)	3800 kg
Maks. dozvoljena ukupna težina	10800 kg
Rastojanje medju osovinama	4500 mm
Potrošnja goriva (normalna)	23 do 25 l/100 km

